

UZASADNIENIE

G. M. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od daty bliżej nieustalonej do grudnia 2007 roku daty bliżej nieustalonej w S., województwa (...), działając w warunkach czynu ciągłego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej uzyskał bez zgody osoby uprawnionej programy komputerowe i grę komputerową w postaci M. (...)P., (...)E. (...), (...)P.6.2 oraz grę C. B.2 o łącznej wartości 770 złotych stanowiące własność firm (...), A.S., T., W., T. T. w ten sposób, że bez zgody tych firm zainstalował je na dysku twardym swojego komputera, to jest o przestępstwo z art. 278 § 2 kk w zw. z art. 12 kk;

II. w okresie od 19 maja 2007 roku do dnia 21 października 2007 roku w S., województwa (...), działając w warunkach czynu ciągłego bez uprawnień rozpowszechniał w sieci Internet przy wykorzystaniu programu koordynującego wymianę p2p cudze utwory muzyczne krajowych i zagranicznych wykonawców, między innymi D.B., F., B., C.D.& B.A. i innych reprezentowanych do ochrony ich praw przez Związek (...)w W. o łącznej wartości 483 złotych, to jest o przestępstwo z art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 04 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zw. z art. 12 kk.

Sąd Rejonowy w Radomiu X Wydział Karny wyrokiem z dnia 21 marca 2013 roku wydanym w sprawie X K 99/11 G. M. w ramach czynu opisanego w punkcie I uznał za winnego tego, że w okresie od 28 lipca 2007 roku do grudnia 2007 roku daty bliżej nieustalonej w S. woj. (...) działając w warunkach czynu ciągłego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej uzyskał bez zgody osoby uprawnionej programy komputerowe i grę komputerową w postaci: (...), E. (...), P. (...)2 oraz grę C. B.2 o łącznej wartości 570 złotych stanowiące własność firm (...), (...)i T. `s T. reprezentowanych przez PRO i L. (...)

w ten sposób, że bez zgody tych firm zainstalował je na dysku twardym swojego komputera, czym wyczerpał dyspozycję art. 278 § 2 kk w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 278 § 2 kk wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto G. M. w ramach czynu opisanego w punkcie I uznał za winnego tego, że w okresie od 28 lipca 2007 roku do grudnia 2007 roku daty bliżej nieustalonej w S. woj. (...) działając w warunkach czynu ciągłego bez uprawnień rozpowszechniał w sieci Internet przy wykorzystaniu programu koordynującego wymianę p2p cudze utwory muzyczne krajowych i zagranicznych wykonawców: J. Is M., B. – C.K., Gdzie ten który mi powie, W kinie

w L. Kochaj mnie, Za wielkim morzem, C.&S. – To co mogę ci dać, D. O. – J.P., J.P.(...), A.C. – Sound (...)Eden, C. K.& R. K. – U M.F.S.2007, DJ A. – F., Mad M. – T.I., D. E. – Break I., E. P. – T.Me A., C.On Me, E. S.and T. T. (1)F., Hi T. – L.Damce ((...)), L.D.(D.Christopher (...)), I. C. – L. W., M. C.U. Z.2007, M. G.(...), One B. (...)I sample i bity, rock AC/DC – H. B., B.A. – C. `t Stop T.We S., , H. Y.E.R. L.a W., , I`m R., , P. F.Me, R.To Y., S.of 69, J. (...) – F.L., H. J., P.H., V. C., K.&Kult – Dom wschodzącego słońca, M. H.A. G., I pout a spell on you, If I Was Y. V., , T., M. M. (1)&K. – C.for Y., M. M. (1)&N. N. – L.A V., M. M. (1) – 2 – E.Me, Drink Me, M. – A.B.T., nothink else matters metal lica, D. T.On Me, , Enter S., M.of P., , T.(...), N.C. – W. C.B.D., N. – A., W., rozmowa 2, C.D.& B. L.into My E., F. – A gdy jest już ciemno, , H.Sad – M.to nie pluszowy miś, , M. – B., (...), (...)(remix), T.04 – T.ft. K.H.& D.O.E. _(...), S. – Jesteś moim przeznaczeniem, DJ W./A. L.L.(B.B. R.), DJ W./A.F..A. – Sound (...)V.(A.(...)), DJ W./A. M., DJ W./B.(...), DJ W./B. – D. L.Me A., DJ W./D.a(1) k.a. (...), (...), My Extasy, , (...), DJ W./D. F..K. – W. Y., DJ W./DJ W. – (...)2006, DJ W./(...)2006, DJ W./(...)2007, DJ W./DJ W. – D. C. – B., DJ W./(...)M.M.M., DJ W./E. (...)10.2007, DJ W./G. C. – B.I L. Y., DJ W./Hi T. – L.D., , DJ BWitek/K.-D. – P.Y. U., R.Y. H.2007, DJ W./Kubik – T.(...)B. A., DJ W./M. – Piesek L. – H.H., DJ W./M.V.D. – Venezuela, DJ W./Matt V.P.& D. B.Dysproz – W.P., DJ W./M. G.U F.I., (E. E.), C.U F.I.(E. V.), DJ W./M. F.& D. H. – Pozdrowienia, , DJ W./M. A.Y., DJ W./M. F. – DJ M.vs M. G.D., DJ W./M. G.F.vs D. H. – Girls, DJ W./R. – D. `t Stop (...), DJ W./R. – R.A., DJ W./Sound I.(...) – W. D.ft(1) R. – D.Stop (...), DJ W./T. F..K.(...), DJ W./trcko606, DJ W./U.(...), T. – A., Za-No-Za – B.R.(...)R.- reprezentowanych do ochrony ich praw przez Związek (...)w W., przy czym ustalił łączną wartość na kwotę 304 złote, czym wyczerpał dyspozycję art. 116 ust 1 Ustawy z dnia 04 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 116 ust 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 85 i 86 § 1 kk orzeczone wobec G. M. kary pozbawienia wolności połączył i jako karę łączną

wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 2 kk warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby i na podstawie art. 73 § 2 kk oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora. Na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez uiszczenie na rzecz Stowarzyszenia (...)kwoty 480 złotych, na rzecz L. (...)kwoty 90 złotych oraz na rzecz (...)w W.kwoty 304 złote, zaś na podstawie art. 121 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych orzekł przepadek uznanych za dowody rzeczowe przedmiotów tj.: dysku twardego C.40 GB nr (...)22(...)oraz płyty CD-R S. (...)z napisem (...)2 oraz zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych.

Postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2013 roku Sąd Rejonowy w Radomiu sprostował oczywistą omyłkę pisarską w wyroku z dnia 21 marca 2013 roku w ten sposób, że w punkcie II rozstrzygnięcia w miejsce zapisu „w ramach czynu opisanego w punkcie I uznaje za winnego tego, że w okresie od 28 lipca 2007 roku do grudnia 2007 roku daty bliżej nieustalonej” wpisał: „w ramach czynu opisanego w punkcie II uznaje za winnego tego, że w okresie od 28 lipca 2007 roku do 21 października 2007 roku”. Postanowienie to nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się w dniu 4 czerwca 2013 roku (na marginesie wskazać należy, iż pieczęć stwierdzająca prawomocność tego orzeczenia zawiera nieprawidłową datę).

Apelację od powyższy wyrok wywiódł Prokurator Prokuratury Rejonowej w Przysusze Ośrodka (...)z siedzibą w S.. Zaskarżył on wyrok w całości, na niekorzyść oskarżonego, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów:

- art. 79§1 pkt 1 kpk, polegające na zaniechaniu wyznaczenia oskarżonemu obrońcy z urzędu, pomimo tego, iż w chwili popełnienia kilku czynów był on nieletni, a więc w sytuacji, kiedy udział obrońcy w postępowaniu karnym był obligatoryjny, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylecia orzeczenia, określoną w art. 439§1 pkt 10 kpk;

- art. 1§1 pkt 2 w zw. z art. 13 i w zw. z art. 18§1 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. Nr 35 poz. 228 z późn. zm.), polegające na nierozpoznaniu przez Sąd I instancji w sentencji wyroku zachowań oskarżonego popełnionych przed ukończeniem przez niego 17 roku życia zawartych w zarzuconych mu czynach i w związku z tym wydaniu wyroku skazującego G. M.bez zastosowania instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary.

Wskazując na powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Radomiu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego okazała się zasadna i skutkowałą uchyleniem zaskarżonego wyroku oraz przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Radomiu.

Na wstępie zauważyć należy, że błędnie został określony przez skarżącego kierunek wniesionego środka zaskarżenia. Treść podniesionych zarzutów, nie pozostawia wątpliwości odnośnie tego, że wbrew zawartemu w apelacji wskazaniu, środek odwoławczy został wywiedziony na korzyść oskarżonego.

Zasadnym okazał się zarzut naruszenia przepisów postępowania tj. art. 79§1 pkt 1 kpk, co w konsekwencji powoduje, iż w sprawie niniejszej zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439§1 pkt 10 kpk.

G. M.został oskarżony o dwa przestępstwa, przy czym w każdym z tych przestępstw, opis czynu zarzuconego obejmował także czas kiedy nie miał on ukończonych lat siedemnastu, a zatem był nieletnim. To z kolei obligowało, przy tak sformułowanym zarzucie, do wyznaczenia mu obrońcy z urzędu na mocy art. 79§1 pkt 1 kpk. Zgodnie bowiem z art. 1§2 pkt 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich- oskarżony, któremu zarzucono popełnienie przestępstw przed ukończeniem 17 lat, pomimo iż w chwili wszczęcia postępowania karnego miał ukończone 18 lat, bez względu na czas rozpoznania sprawy i tryb postępowania sądowego, zachowuje status nieletniego w czasie tego postępowania i zgodnie z art. 79§1 pkt 1 kpk musi mieć obrońcę /vide: wyrok Sądu

Najwyższego z dnia 15 lutego 2005 roku, sygn. akt II KK 354/04, opubl. LEX nr 146284; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2006 roku, sygn. akt III KK 354/05, opubl. LEX nr 176056; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2008 roku, sygn. akt V KK 126/08, opubl. LEX nr 438429/. Dla istnienia tego obowiązku nie może mieć żadnego znaczenia to, że sąd orzekający przypisał oskarżonemu popełnienie zarzuconych mu przestępstw już w okresie po ukończeniu lat 17, dokonując w tym zakresie stosowanej modyfikacji opisu czynu. Zakres przedmiotowego rozpoznania sprawy został ukształtowany we wniesionym akcie oskarżenia i zawartych w nich zarzutach, a te obejmowały czas kiedy G. M. był nieletnim. Zgodnie z powołanym wyżej orzecznictwem, zachował więc status nieletniego w czasie tego postępowania.

Nie został natomiast podzielony zarzut naruszenia art. 1§1 pkt 2 w zw. z art. 13 i w zw. z art. 18§1 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich. Nie sposób oprzeć się konstatacji, że zarzut ten jest nielogiczny. Skarżący podnosi bowiem, iż Sąd Rejonowy nie rozpoznał „w sentencji wyroku zachowań oskarżonego popełnionych przed ukończeniem przez niego 17 roku życia zawartych w zarzuconych mu czynach” i w związku z tym wydał wyrok skazujący bez zastosowania instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary. Odnosząc się do tego zarzutu stwierdzić należy, że skoro oskarżonemu nie przypisano sprawstwa w zakresie zachowań zaistniałych przed ukończeniem przez niego 17 lat, to nie istniał nakaz zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary wskazany w art. 13 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich. Nakaz ten bowiem dotyczy kary wymierzanej za czyn popełniony przed ukończeniem przez oskarżonego lat 17, w sytuacji gdy w chwili orzekania ukończył lat 18 i stosowanie wobec niego środków poprawczych byłoby niecelowe. Przechodząc natomiast do zarzutu w istocie dotyczącego nieprawidłowego ustalenia czasookresu popełnienia przez oskarżonego przypisanych mu przestępstw, tj. wyeliminowania przez Sąd Rejonowy z opisu czynu przypisanego, zachowań oskarżonego mających mieć miejsce przed ukończeniem przez niego lat 17, to w ocenie Sądu Okręgowego w składzie orzekającym w niniejszej sprawie, takie rozstrzygnięcie sądu a quo było jak najbardziej prawidłowe. Zgodnie bowiem z utrwalonym już orzecznictwem Sądu Najwyższego, jeżeli sprawca czynu zabronionego niewymienionego w art. 10§2 kk, część zachowań składających się na czyn ciągle zrealizował jako nieletni, a pozostałe zachowania po ukończeniu 17 lat, to ponosi odpowiedzialność karną tylko za te zachowania, których dopuścił się po osiągnięciu tego wieku /por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2010 roku, sygn. akt V KK 353/10, opubl. Biul. PK 2010/9/21; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2009 roku, sygn. akt II KK 105/09/10, opubl. Biul. PK 2009/9/8-9;/.

Rozpoznając wniesioną apelację sąd odwoławczy dostrzegł także inne uchybienie, które zważywszy na kierunek wniesionej apelacji a przede wszystkim dyspozycję art. 439§1 pkt 9 kpk, nie mogło zostać pominięte, choć umknęło skarżącemu. Treść art. 122 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych, nie pozostawia żadnych wątpliwości co do tego, że przestępstwo zarzucone oskarżonemu w pkt. II aktu oskarżenia jest przestępstwem ściganym na wniosek. Analiza aktu niniejszego postępowania wskazuje, iż wniosek o ściganie oskarżonego w realiach niniejszej sprawy nie został skutecznie złożony. Niewątpliwie świadek A. K. w treści swoich zeznań, wskazał iż wnosi w imieniu Związku (...) w W. o ściganie G. M. w związku z podejrzeniem popełnienia przez niego przestępstwa z art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych /k-45/. Z treści tych zeznań jednak wynika iż jest zatrudniony we wskazanej wyżej organizacji zbiorowego zarządzania prawami producentów fonograficznych. W aktach znajduje się ponadto kopia udzielonego A. K. pełnomocnictwa do występowania w mieniu Związku przed „organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości” oraz składania oświadczeń woli /k-47/. Jednakże pamiętać należy, że stosownie do art. 88 kpk pełnomocnikiem w postępowaniu karnym może być adwokat lub radca prawny. Jeżeli zatem przestępstwo jest ścigane na wniosek pokrzywdzonego, osoba prawna lub stowarzyszenie przez swój organ albo powołanego przez ten organ pełnomocnika, uprawnione jest do złożenia wniosku o ściganie, ze skutkami przewidzianymi w art. 12 k.p.k. Procedura karna - jak już wyżej wskazano - przewiduje, że tylko określone kategorie podmiotów mają legitymację do występowania w roli pełnomocników stron w postępowaniu karnym /por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2008 roku, sygn. akt II KK 17/08, opubl. Prok. i Pr.- wkł. 2008/12/14/. Skoro z aktu niniejszej sprawy nie wynika by A. K. był adwokatem lub radcą prawnym, to złożone przez niego oświadczenie w przedmiocie ścigania G. M., nie może być uznane za skutecznie złożony wniosek o ściganie.

Wątpliwości budzi także trafność określenia podmiotów na rzecz których zostały orzeczone obowiązki naprawienia szkody. Już tylko analiza zeznań B. M./k-59v/ wskazuje, iż podmiot oznaczony jako L. (...)to pełnomocnik określonych pokrzywdzonych, działający w realiach niniejszej sprawy, także jako pełnomocnik Stowarzyszenia (...). Skoro tak jest, to aktualne i w tym zakresie pozostają powyższe rozważania co do tego, czy podmiot oznaczony jako L. (...)może być pełnomocnikiem w postępowaniu karnym. /vide: karta 59v/. Szczupłość wywodów w tym przedmiocie zawarta w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, nie pozwala na poznanie stanowiska sądu orzekającego w tych kwestiach. Ponadto przypomnieć należy, że środek karny może być tylko orzeczony wobec określonego oskarżonego, za określone przestępstwo. Nie jest zatem właściwe orzekanie środka karnego bez wskazania w wyroku za które przestępstwo został wymierzony, co również miało miejsce w niniejszej sprawie /por.: wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 11 kwietnia 201 roku, sygn. akt II AKa 219/00, opubl. Prok. i Pr. 2002/2/30/.

Końcowo, zauważyć także należy że dokonane w dniu 26 kwietnia 2013 roku sprostowanie oczywistej omyłki pisarskiej, wykraczało poza zakres unormowania zawartego w art. 105§1 kpk. Zdziwienie budzi to, że orzeczenie to zostało bezkrytycznie zaakceptowane przez oskarżyciela publicznego. Przypomnieć zatem należy, że prostowanie w trybie art. 105 kpk merytorycznych treści wyroku, nie pociąga za sobą skutków prawnych /por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2012 roku, sygn. akt II KK 251/12, opubl. Prok. i Pr. –wkł. 2012/11/3; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2011 roku, sygn. akt SNO 40/11, opubl. LEX nr 1288892/.

Wobec powyższego na mocy art. 439§1 pkt 10 kpk zaskarżony wyrok uchylono i sprawę przekazano do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Rejonowy:

- wyznaczy oskarżonemu obrońcę stosownie do art. 79§1 pkt 1 kpk i z jego udziałem przeprowadzi postępowanie sądowe,
- rozważy, czy w zakresie czynu zarzucanego w pkt. II aktu oskarżenia został skutecznie złożony wniosek o ściganie- uwzględniając poczynione powyżej uwagi i zapatrywania prawne, a następnie podejmie stosowne czynności procesowe,
- przeprowadzi postępowanie dowodowe w oparciu o które podejmie decyzję merytoryczną,
- zadba by ustrzec się uchybień, zarówno sporządzając treść wyroku jak też, w zakresie ewentualnie orzekanych środków karnych.